

بازی خطرناک با تقسیمات کشوری

به‌عنوان نمونه: در سال ۱۳۸۸ اصغر گرانمایه‌پور، نماینده وقت کاشان در مجلس، مدعی شد محمود احمدی نژاد با طرح استان شدن «کاشان» موافقت کرده است. او گفته بود «از ابتدای فعالیتیم در حوزه نمایندگی شهرستان‌های کاشان و آران و بیدگل برای تأسیس استان کاشان… پیگیری‌های متعددی را در وزارت کشور انجام داده‌ام…». علاءالدین بروجردی، نماینده بروجرد، در سال ۸۹ به دنبال تشکیل استان زاگرس به مرکزیت بروجرد بود. در طرح پیشنهادی او شهرستان‌های دورود، ازنا و الیگودرز از استان لرستان و شهرستان‌های ملایر، نهاوند از استان همدان و شهرستان شازند از استان اراک به مرکزیت بروجرد استان جدید زاگرس را تشکیل می‌دادند. در سال ۱۳۸۹ تحکراتی برای تشکیل استانی به نام «استان خلیج فارس» در مجلس شکل گرفت که از جزایر ابوموسی و قشم و کیش تشکیل می‌شد. نام نماینده‌ای به نام ولی اسماعیلی در این تحرکات شنیده می‌شد. در سال ۹۵ هم تلاش‌هایی برای احیای این طرح در مجلس شد؛ ولی تا‌به‌حال خبر تازه‌ای از آن نیامده است.در ۱۳۹۱ علی بروغنی و محمدرضا محسنی‌تائی، نمایندگان در مجلس سبزوار در مجلس شورای اسلامی، با ارسال نامه‌ای به رئیس‌جمهور، خواستار تشکیل «استان سربداران» به مرکزیت شهرستان سبزوار شدند.

در دی ۱۳۹۲ «عثمان احمدی»، نماینده مردم مهاباد در مجلس شورای اسلامی، در نطق میان‌دستور خود از وزیر کشور خواست تشکیل استان «کردستان شمالی» با مرکزیت مهاباد را در دستور کار قرار دهد.

در اواسط ۱۳۹۳ حبیب برومند داشقاپو، نماینده پارس‌آباد در مجلس، موضوع تشکیل «استان مغان» شامل شهرستان‌های پارس‌آباد، بیله‌سوار، گرمی و مشکین‌شهر را مطرح کرد. گفته شد ۵۳ نماینده از این پیشنهاد حمایت کردند.

از سال ۹۴ بعضی نمایندگان حوزه شهریار و ملارد، ازجمله حسین گروسی، به دنبال تأسیس استانی به نام «استان تهران غربی» هستند و برای آن مشغول لابی و فعالیت‌اند.

از سال ۹۶ حسین نقویان، نماینده ورامین و پیشوا و قرچک، مصرانه به دنبال آن است که این مناطق همراه با گرمسار به استان جدید به نام «استان خرداد» تبدیل شوند.

همچنین یحیی حکم‌پور، نماینده فعلی مردم جیرفت و عنبرآباد در مجلس، نیز ازجمله نمایندگان است که طرح تشکیل استانی به نام «سبزواران» به مرکزیت شهرستان جیرفت را دنبال می‌کنند.

در اغلب این موارد، مقامات یا شخصیت‌های ذی‌نفوذ محلی هم با این نوع طرح‌ها هم‌داستان و همراه می‌شوند.

تقسیمات کشوری کاری پیچیده و دشوار است. در تقسیمات کشوری عوامل متعدد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، جغرافیایی، دفاعی، قومی، مذهبی، فرهنگی، تاریخی، حقوقی، اداری، امنیتی و تمامیت ارضی دالت دارد. مهم‌ترین رکن و بنیاد تقسیمات کشوری این است که مجموعه تقسیمات کشوری در چارچوب مفهومی به نام «کشور» معنا می‌یابد. در تقسیمات کشوری، تسهیل امور زندگی روزمره مردم هر منطقه در چارچوب مفهوم «ملی» تعریف می‌شود.

اما به نظر می‌رسد کسانی که به اتکای قدرت محلی قدرتی در سطح ملی به دست آورده‌اند، متوجه رجحان مفهوم ملی بر مفهوم محلی نیستند. چه‌سا تلاش می‌کنند پایگاه قدرت خود در محل و منطقه خود را با استفاده از ابزار تقسیمات کشوری محکم کنند و با این کار برای خود کانون قدرت محلی محکم‌تری بسازند. وقتی یک منطقه به یک بخش و شهرستان یا یک شهر و اطرافش به استان تبدیل می‌شود، به همان ترتیب مقامات و قدرت‌مداران و شخصیت‌های صادی نفوذ آن منطقه می‌توانند سهم بیشتری از قدرت به دست آورند.

در چنین مواردی تقسیمات کشوری، به جای طراحی براساس اصول آمایش سرزمین و معیارهای متعددی که برشمردیم، به ابزاری برای قدرت‌طلبی بیشتر محلی و منطقه‌ای بدل می‌شود. در این مدل، تولید فشارهای اجتماعی از قبیل تظاهرات و طومارنویسی و تبلیغات سیاسی و مانند اینها و نیز ایجاد فشارهای پنهان و آشکار اداری، ضعف وزارت کشور و بده‌بستان‌های پشت پرده، جانشین کارهای عمیق و فراگیر تخصصی می‌شود.

تقسیمات کشوری نقش مهمی در امنیت ملی و توسعه ملی دارد. تقسیمات کشوری را نباید با تفکیک کشور اشتباه گرفت. کشاندن قلمرو «سرزمین» به رقابت برای افزایش قدرت فردی و گروهی، نطفه نارس بازی خطرناکی است که اگر پیشرفت کند، به ناکجاآباد می‌شود. توصیف‌ناپذیر می‌رسد. وسیله‌ساختن از چنین موضوعی برای منافع قدرت‌طلبانه شخصی و گروهی، صدهای کوتاه‌مدت و درازمدت عمیق و جبران‌ناپذیری به امنیت و توسعه کشور وارد می‌کند.

عضو هیئت علمی پژوهشکده پولی و بانکی

شرق: این روزها با افزایش قیمت ارز و خروج آمریکا از برجام خیلی از مردم منتظر گران‌شدن هستند؛ گرانی‌ای که گرچه هنوز در آمارها بروز پیدا نکرده اما انتظارات تورمی آن برای مردم شکل گرفته است. تورم در داده‌های بانک مرکزی و مرکز آمار همچنان تک‌رقمی است اما افزایش بالای ۴۰درصدی ارز، افزایش حدود ۳۰درصدی مسکن و آهنگ افزایش قیمت کالاهای اساسی می‌گویند نمی‌توان به پایداری تورم تک‌رقمی چندان امیدوار بود. حمید زمان‌زاده، عضو پژوهشکده پولی و بانکی اگرچه سیاست بانک مرکزی در کاهش تورم انتظاری را موفقیت‌آمیز می‌داند اما معتقد است در نیمه دوم سال دیگر نمی‌توان با سیاست‌های مقطعی و دستوری تورم را مهار کرد. او نسبت به افزایش تورم و تاب‌ناواری جامعه هشدار می‌دهد و می‌گوید اگر نرخ سود بانکی ۱۵ درصد در تمامی بانک‌ها رعایت نشود، ما با انفجار تورمی نقدینگی نیز روبه‌رو خواهیم شد.

۴ طبق آخرین آمارهای بانک مرکزی، میزان دارایی‌های خارجی سیستم بانکی در بهمن ۹۶ نسبت به بهمن ۹۵ با افزایش ۲۶٫۶درصدی مواجه بوده است، در حالی که این رقم در سال قبل منفی بوده است. دلیل افزایش مثبت و بالای دارایی‌های خارجی سیستم بانکی چیست؟

دارایی‌های خارجی سیستم بانکی با ارقام ریالی ثبت

و اعلام می‌شود که با توجه به افزایش نرخ ارز، بخش عمده‌ای از افزایش دارایی‌های خارجی سیستم بانکی مربوط به افزایش نرخ ارز است و بخش اندکی از آن مربوط به افزایش واقعی دارایی‌های خارجی است

که این افزایش احتمالاً به دلیل ناطمنایی در بازار ارز و تصمیم بانک‌ها برای افزایش نگهداری دارایی‌های خارجی است.

۴ پس با احتساب افزایش قیمت ارز، چه میزان از افزایش دارایی‌های خارجی را می‌توان واقعی دانست؟

دارایی‌های خارجی سیستم بانکی در بهمن‌ماه نسبت به مدت مشابه ۲۶ درصد افزایش پیدا کرده است و در همین دوره نرخ ارز (برابری دلار در برابر ریال) با افزایش ۱۶درصدی همراه بوده است. البته در این دوره با توجه به تضعیف دلار در بازارهای جهانی، کاهش نرخ ارز در برابر سبد ارزها احتمالاً بیش از ۲۰ درصد بوده است. با این حساب عمل دارایی‌های خارجی سیستم بانکی به صورت واقعی با افزایش قابل توجهی مواجه نشده است.

۴ آیا رابطه معناداری میان افزایش دارایی‌های

سیستم بانکی و نقدینگی وجود دارد؟
دارایی خارجی بخشی از کل دارایی‌های سیستم بانکی است اما آنچه بیش از هر متغیری بر نقدینگی مؤثر است، ضریب فراینده و پایه پولی است. نقدینگی در بهمن ۹۶ نسبت به بهمن ۹۵ با رشد ۲۳درصدی همراه بوده است. دلیل افزایش مثبت و بالای دارایی‌های خارجی سیستم بانکی چیست؟

دارایی‌های خارجی سیستم بانکی با ارقام ریالی ثبت

و اعلام می‌شود که با توجه به افزایش نرخ ارز، بخش عمده‌ای از افزایش دارایی‌های خارجی سیستم بانکی مربوط به افزایش نرخ ارز است و بخش اندکی از آن مربوط به افزایش واقعی دارایی‌های خارجی است

که این افزایش احتمالاً به دلیل ناطمنایی در بازار ارز و تصمیم بانک‌ها برای افزایش نگهداری دارایی‌های خارجی است.

۴ اما دیگر کارشناسان معتقدند نقدینگی موجود در بانک‌ها قفل شده و در گردش نیست. به خاطر همین هم هست که آثار تورمی آن بروز نکرده است. نظر شما چیست؟

یکی از مهم‌ترین دلایلی که باعث شده گردش

عضو هیئت علمی پژوهشکده پولی و بانکی

عضو هیئت علمی پژوهشکده پولی و بانکی نسبت به تخطی بانک‌ها از سود بانکی هشدار داد

خطر افزایش تورم

علیرضا

نقدینگی کم باشد، نرخ‌های سود بالااست. به همین دلیل در کوتاه‌مدت رابطه‌ای که انتظار داریم، یعنی رابطه مستقیم نقدینگی و تورم به طور کامل به وقوع نمی‌پیوندد. بانک‌ها با توجه به اینکه سودهای بالا به سپرده‌ها می‌پردازند و با توجه به شرایط ترانزنامه‌ای موجود مناسب، نمی‌توانند تسهیلات کافی ارائه کنند. آنچه امروز ما در سیستم بانکی مشاهده می‌کنیم، این است که نقدینگی ما به بالاترین سطح خود رسیده، اما واحدهای تولیدی ما در تنگناهای مالی هستند و بانک‌ها نمی‌توانند تسهیلات کافی به آنها برپردازند و از طرف دیگر خود بانک‌ها هم با فشار نقدینگی مواجهند. با وجود اینکه برخی کارشناسان معتقدند نرخ سود بانکی پایین است، اما اگر نرخ سود فعلی را با نرخ سود حقیقی در یک روند تاریخی بررسی کنیم، می‌بینیم هنوز بالااست. در واقع نرخ سود حقیقی ما به شکل تاریخی منفی بوده، اما درحال حاضر با توجه به نرخ تورم ۱۰ تا ۱۲درصدی نرخ سود حقیقی مثبت و بیش از پنج درصد است، بنابراین موقتاً باعث شده حجم بالای نقدینگی خود را در تورم نشان ندهد.

۴ درخصوص کاهش نرخ سود بانکی، بانک‌ها مدعی هستند نرخ‌های سود پایین برای سپرده‌گذاران به‌صرفه نیست و باعث خروج سرمایه می‌شود. نظر شما چیست؟

یکی از مهم‌ترین عوامل کنترل نقدینگی و مهار تورم نرخ سود است. کاهش بیشتر نرخ سود بانکی این نگرانی را دارد که باعث شود دیگر بازارها مانند بازار ارز و مسکن تقویت شوند و انگیزه مردم برای سپرده‌گذاری کاهش

عضو هیئت علمی پژوهشکده پولی و بانکی

یابد، اما آن‌سوی ماجرا بحث فشارهای هزینه‌ای است که بانک‌ها متحمل می‌شوند، اما نکته‌ای را که باید در نظر گرفت تحریک بخش مسکن با کاهش نرخ سود بانکی خیلی هم جای نگرانی ندارد، چراکه بخش مسکن در رکود است. به‌هرحال بانک مرکزی باید تمامی مزایا و هزینه‌های کاهش نرخ سود بانکی را با هم در نظر بگیرد. درحال حاضر اگر نرخ سود ۱۵درصدی در تمامی بانک‌ها اجرا شود، نرخ سود نسبتاً مناسبی است.

۴ درحال حاضر با توجه به افزایش قیمت ارز، چه چشم‌اندازی برای تورم منصور هستید؟ آیا جهش ارزی، همراه با تندشدن شیب افزایش قیمت کالاهای اساسی خواهد بود؟

درمجموع پیش‌بینی می‌شود با توجه به شرایط ارزی کنونی، آهنگ نرخ تورم اندکی افزایش پیدا کند. در دوره اخیر سیاست بانک مرکزی به شکلی بوده که توانسته ارتباط انتظارات تورمی را با نرخ ارز ضعیف دهد. درواقع با توجه به افزایش قیمت ارز، نرخ سبد کالاهای مصرفی با افزایش قابل‌توجهی روبه‌رو نشد، اما به‌هرحال ما با متغیرهای گوناگونی مانند نرخ سود بانکی، حجم نقدینگی و افزایش قیمت از مواجیم که هرکدام از آنها می‌توانند اثرات متضادی را بر نرخ تورم برج‌گذارند.

۴ پیش‌بینی شما درمورد تورم برای امسال چیست؟ با توجه به شرایط ارزی و اقتصادی کشور، پیش‌بینی می‌شود در نیمه اول امسال تورم همچنان زیر ۱۰ درصد باقی بماند، اما در نیمه دوم سال باید دید التهابات بازار ارز آرام می‌شود یا خیر. اگر وضعیت به همین شکل کنونی ادامه یابد، احتمالاً آهنگ تورم تقویت خواهد شد.

۴ کارشناسان یکی از راه‌های گشایش تنگناهای بانکی را مرادوات مالی و ازسرگیری روابط بانکی ایران با دیگر بانک‌های جهان می‌دانستند. با توجه به احتمال وضع تحریم‌های اقتصادی جدید، آیا همچنان می‌توان به این مورد امیدوار بود؟

درمورد برجام طبق آنچه انتظار می‌رفت آمریکا خارج شد و یک جنگ روانی باید شکل می‌گرفت. از زمانی که دونالد ترامپ سر کار آمد، تأمین منافع ما از برجام کف مطالبات برجام بود. اکنون با خروج آمریکا این منافع حداقلی‌تر هم خواهد شد. به نظر می‌رسد کشور ما در این جنگ روانی موضع عاقلانه‌ای را در پیش گرفته و به‌جای خروج از برجام، به دنبال مذاکره با اروپاست. اگر مذاکره با اروپا مثبت سیف روبه‌روی دادسرا، در بازار و مالی امن را به ما معرفی کند، هم انتظاراتی که در بازار ارز شکل گرفته تعدیل می‌شود و هم شرایط تجاری ما با اتحادیه اروپا بیشتر از قبل تقویت می‌شود.

۴ قاجاق و… نشان‌دهنده مشی قابل تقدیر دولت در فسادستیزی است که لایه‌ای درگیری‌های جناحی، کم شده و توانسته است به اهرمی مؤثر در اعتماد افکار عمومی بدل شود. اصلاحات سیف یک پروسه اجتناب‌ناپذیر درمیان است‌ان اصلاح نظام اقتصادی بود که حسن روحانی از به جراحی اقتصادی تعبیر می‌کند. این جراحی در بانک مرکزی در پنج سال گذشته، منافع شمار زیادی از افرادی را که در بخش تاریک اقتصاد ایران زندگی می‌کنند یا از عدم شفافیت

نفع می‌برند، با خطر یا نابودی مواجه کرد. پرواضح است که آنها بی‌کار نمی‌نشینند؛ چنانکه نتایج فعالیت‌های خود با کوشش ساختار در نظام بانکی کشور و صرف هزینه‌های کلان برای مخدوش‌کردن چهره مردی که هنوز یک نفر سندی بر فساد شخصی او باقیافته است، در ماه‌های پایانی ریاست سیف بر بانک مرکزی، یک پیام روشن برای مدیر بعدی دارد تا بتواند مسیر اصلاحات را با سرعت بیشتری پیش ببرد. در همان جایی بود که درخصوص راه‌های ارتقای روابط روشن، در خیابان و برابر چشم‌های پلیس پایتخت، به اسم احقاق حقوق سپرده‌گذاران، نمایش روشنی از این کینه و پیامی واضح برای کسانی است که به اصلاحات اقتصادی ایمان دارند و بر آن پایمردی می‌کنند، وگرنه سپرده‌گذاران می‌دانند که پاسخ آنها در همان جایی بود که جمع کرده بودند؛ یعنی دادسرای که همه پرونده‌های مفسدان اقتصادی ماجرای مؤسسات غیرمجاز در آن موجود است. اگر آنها به‌راستی نمایندگان سپرده‌گذاران مال‌باخته بودند، چرا به‌جای پرسش از دادسرا درباره وضعیت فروش اموال سهام‌داران، آدمک رئیس بانک مرکزی را به آتش می‌کشند؟ و از این اقدام توهین‌کام بخش از منافع سپرده‌گذاران به آنان بازمی‌گردد؟

ایین نمایش‌ها با هدف انحراف مسیر دو درصد سپرده‌گذاران باقی‌مانده از تعقیب اهداششان انجام نمی‌شود و بی‌تردید در پشت این حرکت‌ها، اهداف بزرگ‌تری نهفته است؛ چنانکه نمایندگان که به رئیس بانک مرکزی حمله کردند و گفتند این کار را به نیابت از مردم خشمگین انجام دادند، وضعیت پرونده در دستگاه متولی را دنبال نمی‌کنند. همچنان که مدیران برخی بانک‌ها تا توانستند در برابر صورت‌های مالی جدید مقاومت نشان دادند تا نماینده‌ایشان در بورس بسته شد و انبوهی از نارضایتی در فضای رسانه‌ای و عمومی شکل داده شد. حسن روحانی درست گفته است؛ اصلاحات اقتصادی در ایران، یک جراحی بزرگ است که درد دارد و خون‌ریزی و گاهی نیز با مرگِ توأم است. وقت آن است که بعضی از بخش‌ها و ذی‌نفعان آنها با اقتصاد ایران خداحافظی کنند…

آخوندی: آماده بازسازی سوریه هستیم

● وزیر راه و شهرسازی از آمادگی بخش خصوصی و دولتی ایران برای بازسازی سوریه خبر داد. به گزارش تسنیم، عباس آخوندی در دیدار نخست‌وزیر سوریه با تأکید بر لزوم تدوین یک طرح واقعی برای اجرای برنامه‌های امضاشده میان دو طرف و تصحیح برخی از قوانین و تشکیل کمیته پیگیری و نظارت بر اجرای توافق‌نامه‌های درازمدت، اظهار کرد: بخش خصوصی و دولتی ایران آماده مشارکت گسترده در مرحله بازسازی سوریه است. وی با بیان اینکه سوریه پس از هفت سال دست و پنجه نرم‌کردن در بحران و جنگ در مرحله جدیدی قرار گرفته و ایران در دوره سازندگی این کشور نقش تأثیرگذاری خواهد داشت، افزود: سوریه در حال بازگشت به وضعیت امنیتی مطلوبی است و می‌تواند سازندگی و بازسازی کشورش را آغاز کند.

قیمت نفت خام از ۸۰ دلار فراتر رفت

● پنجشنبه‌شب، با نگرانی از اینکه تحریم‌های آمریکا علیه ایران تجدید شود، برای اولین بار از نوامبر ۲۰۱۴ تاکنون، قیمت نفت از ۸۰ دلار برای هر بشکه فراتر رفت و به رکورد جدیدی در سال‌های گذشته دست یافت. به گزارش مهر به نقل از رویترز، در عین حال، نگرانی‌های ژئوپلیتیکی افزایش یافته و بازارها همچنان بالاتر رفتند. چین مک گیلان، معاون تحقیقات تردینگ انرژی، گفت: ما شاهد افت عرضه نفت ایران در شش ماه آینده خواهیم بود و ونزوئلا هم نشان نداده است که توانایی جلوگیری از سقوط تولید خود را دارد.

حضور شورای شهر در انتخابات اتاق‌های اصناف خلاف قانون است

● نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی با استناد به شفافیت و تصریح قانون شوراها معتقدند ثبت‌نام اعضای شورای شهر در انتخابات صنفی خلاف قانون است. عبدالله رضیان، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با پایگاه خبری بازار و تجارت درباره ابهام قانونی و حضور اعضای شورای شهر در دومین انتخابات اتاق اصناف گفت: در حال حاضر ما شاهد یک‌سری ابهامات قانونی در زمینه حضور افراد در بخش‌های مختلف مدیریتی هستیم. وی افزود: برخی از افراد علاوه بر اینکه منتخب مردم در شوراهای شهر هستند، توانسته‌اند به دلیل فعالیت‌هایی که در سطح بازار دارند به برخی مجامع صنفی نیز ورود کنند. وی افزود: قانون به صراحت منع حضور هم‌زمان در هیئت مدیره تشکل‌های صنفی و شورای شهر را اعلام کرده و قانون‌گذار آن را ابلاغ کرده و دولت موظف به اجرای قانون است. گفتنی است احمدی رئیس مرکز اصناف وزارت صمت در نامه‌ای ورود اعضای شورای شهر به انتخابات اتاق‌های اصناف را غیرقانونی اعلام کرد اما برخی سازمان‌های صنفی از اجرای قانون استکفاف می‌کنند.

وزیر نیرو: از حضور زمینس در ایران مطمئن شدیم

● وزیر نیرو گفت: اطمینان از پایبندی شرکت‌های بزرگ آلمانی از جمله زمینس به ایفای تعهدات قراردادی موجود خود با کشورمان حاصل شد. به گزارش تسنیم به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو، رضا اردکانیان، وزیر نیروی جمهوری اسلامی ایران که به دعوت وزیر محیط زیست و وزیر اقتصاد و انرژی جمهوری فدرال آلمان به این کشور سفر کرده است، با پیتر اولتمایر، وزیر اقتصاد و انرژی آلمان دیدار و درخصوص راه‌های ارتقای روابط دوجانبه گفت‌وگو کرد. اولتمایر در این نشست ضمن اشاره به تحولات بین‌المللی اخیر اظهار امیدواری کرد که با توجه به همکاری ۱۲۰ شرکت آلمانی با ایران، در مذاکرات آتی دو کشور راهکارهای تداوم همکاری‌های دوجانبه تدوین شود. اردکانیان نیز در حاشیه این نشست گفت: در خلال این سفر اطمینان از پایبندی شرکت‌های بزرگ آلمانی از جمله زمینس به ایفای تعهدات قراردادی موجود خود با کشورمان حاصل شد.

رفع موانع روابط بانکی با ایران در دستورکار بانک‌های خصوصی اروپا

● وزیر اقتصاد کرواسی گفت: نقل و انتقال پول با ایران در چارچوب مقررات اتحادیه اروپا منعی ندارد، اما بانک‌های خصوصی در حال بررسی موانع اداری در ارتباط با تحریم‌ها هستند. به گزارش ایلنا، مارتینا دالیچ درباره خروج آمریکا از برجام و تأثیر مستقیم آن بر حوزه روابط بانکی، اظهار کرد: ایجاد روابط بانکی هموار و سیستم‌های نقل و انتقال پول برای انجام یک تجارت بی‌درسر میان ایران و اروپا ضروری است، اما همچنان یک‌سری موانع در سیستم پرداخت وجود دارد. وی افزود: سیستم بانکداری کرواسی به طور کامل بر این موضوع واقف است که موانع قانونی برای وضع تحریم در ارتباط با نقل و انتقال پول در چارچوب مقررات اتحادیه اروپا وجود ندارد، اما بانک‌های خصوصی در حال بررسی ریسک‌ها و موانع اداری در ارتباط با تحریم‌ها هستند.